

പ്രധാന അടയാളങ്ങളും ആശ്വര്യ ചിഹ്നങ്ങളും

ഒവളിപ്പടിലെ അലക്കറപ്പെയുഗ്രം ഗതാർ അള്ളുകൾ ഒഴിവിലുണ്ടെന്തിയിരുന്നതായി നാം കഴിഞ്ഞ പാഠത്തിൽ സമ്മതിക്കയേണ്ടായി. പുസ്തകം തുറക്കുവേണ്ടതെന്നയുള്ള വാക്കുകൾ നാം നന്നായി ശ്രദ്ധിച്ചാൽ, അതിലെ ഭാവനകളിൽ നാം അതിശയിക്കയീല്ല: “യേശുക്കിസ്തുവിന്റെ വൈളിപ്പാട് ദൈവം അവൻ കൊടുത്തു ... അവൻ അതു തന്റെ ദുതൻ മുഖാന്തരം അടയാളമാക്കി അവൻറെ ഭാസനായ ഫോഫനാനെ ഏലപ്പിച്ചു” (1:1; കെജെവി; എറംപസിസ് മെമൻ). ആദ്യം തന്നെ, “വൈളിപ്പാട്” എന്ന വാക്ക് തർജ്ജിമ ചെയ്തത് അദ്ദോഹാലിപ്പസിസ് എന്ന വാക്കിൽനിന്നാണ്, അദ്ദോഹാലിപ്പറിക് സാഹിത്യത്തിൽ അടയാളങ്ങൾ നിരണ്ടിരിക്കയാണ്. കൂടാതെ, കടയിലുള്ളതിന്റെ സുചന നൽകുന്ന വാക്കാണ് “സുചകം.”¹ “അടയാളം” എന്ന വാക്കിനുള്ള ശ്രീകൾ വാക്കിൽനിന്നാണ് ആ വാക്ക് വന്നിൽക്കുന്നത്, അതിന്റെ അക്ഷരിക അർത്ഥം, “അടയാളത്താൽ സുചപ്പിക്കുക” എന്നാണ്.² വൈളിപ്പാട് 1:1-ൽ ഉപയോഗിച്ച വാക്ക് യഥീയും ഇരു വൈൻ ശ്രദ്ധിച്ചിരിക്കുന്നു, “അവിടെ പറയുന്നത് ഒരുപക്ഷ അടയാളങ്ങളാൽ നിർദ്ദേശങ്ങൾ പ്രകടിപ്പിച്ചതാകാം.”³ ആ സാധ്യതകൾ ഉള്ളാൽ നൽകുവാനായി, വൈളിപ്പാട് പുസ്തകം പരിചയപ്പെടുത്തുവേണ്ട, ബൈബിൾ പഠിപ്പിക്കുന്നവർ പലപ്പോഴും, “സിഗ്നിഫേറ്റ്” എന്ന വാക്ക് ഭോർഡിൽ “സൈന - ഫേറ്റ്” എന്നാണ് എഴുതുന്നത്.

ആ അടയാളങ്ങളും ചിഹ്നങ്ങളും നന്നാം നൃറ്റാണ്ടിലെ വായനക്കാർക്ക് പരിചയമുണ്ടായിരുന്നുവെക്കിലും, നമുക്ക് അത് പരിചയമില്ല എന്നതാണ് നമ്മുടെ പ്രശ്നം. അടയാളങ്ങൾ നമുക്ക് എളുപ്പമാക്കുക എന്നതാണ് മുൻ പാഠങ്ങളുടേയും ഈ പാഠത്തിന്റെയും ലക്ഷ്യം. കഴിഞ്ഞ പാഠത്തിൽ നാം, അടയാളങ്ങളെ പൊതുവിൽ ചർച്ച ചെയ്യുകയും, അവ വ്യാവ്യാമികവുന്ന രീതിയെ കുറിച്ച് ചില കാര്യങ്ങൾ പറയുകയും ചെയ്തു. വൈളിപ്പാട് പുസ്തകത്തിൽ കാണുന്ന നാല് മുഖ്യ അടയാളങ്ങളും നാം കാണുകയുണ്ടായി. അവയിൽ ഒന്നാമത്തെത്ത് നാം കണ്ണുകഴിഞ്ഞു: സംഖ്യകൾ ആലക്കാരികമായി ഉപയോഗിച്ചിരിക്കുന്നത്. മറ്റൊരു മുന്നു തരത്തിലുള്ള അടയാളങ്ങളാണ് ഈ പാഠത്തിൽ നാം ശ്രദ്ധിക്കുന്നത്.

പഴയനിയമത്തിൽ നിന്നുള്ള അടയാളങ്ങൾ

പഴയനിയമത്തിലെ നാനുറിലധികം വാക്കുങ്ങൾ വൈളിപ്പാടു പുസ്തകത്തിൽ അടങ്കിയിട്ടുണ്ട്.⁴ ആ വാക്കുങ്ങളിൽ അധികവും പഴയനിയമ വ്യക്തികളോ സംഭവങ്ങളോ ആയിരിക്കും. പഴയനിയമം പരിചയമുണ്ടായിരുന്നു. ആദ്യക്രിസ്ത്യാനികൾക്ക് ആ വ്യക്തികളെ കുറിച്ചും സംഭവങ്ങളെ കുറിച്ചും പ്രതികരിക്കേണ്ട പ്രാധാന്യമുള്ള സുചനകളായിരുന്നു വൈളിപ്പാടിൽ ഉപയോഗിച്ചിരിക്കുന്നത്. ആ വാക്കുങ്ങൾ ചിലത് കാലാനുക്രമമായി താഴെ

കൊടുത്തിരിക്കുന്നു. ആ സംഭവങ്ങൾ നിങ്ങൾക്ക് അറിയാമെങ്കിൽ, വെളിപ്പാട് പഠനം നിങ്ങൾക്ക് എല്ലപ്പുമാകും.

സ്വാച്ചിയും വിഴ്ചയും

ആദ്യത്തെ അകാശവൃംഖ ഭൂമിയും (ഉർപ്പ 1:1; വെളിപ്പാട് 21:1)

എരെൻ്റ്/പരുവീസ് (ഉർപ്പത്തി 2:8; 3:23; വെളി 2:7)

ജീവവസ്തുക്ഷം (ഉർപ്പ 2:9; 3:22-24; വെളി 2:7; 22:2)

ആദ്യ മർഗ്ഗാവാശഭാനം (ഉർപ്പ 3:15; വെളി 12:7-11)

പിതാക്കരാർ (ഉർപ്പ 10:1; 12:1; വെളി 4:4)

മഴവില്പ് (ഉർപ്പ 9:11-17; വെളി 4:3; 10:1)

സോഡോം (ഉർപ്പ 18:16-33; 19:1-29; വെളി 11:8)

പ്രത്യണിക്ക് ഗ്രോത്രങ്ങൾ (ഉർപ്പ 35:22-26; വെളി 7:4-8; 21:12)

യൈഹൃദയ വാർദ്ധാനം ചെയ്യുന്നു (ഉർപ്പ 49:10; വെളി 5:5)

യൈഹൃദ ഒരു സ്ഥിരഹത്ത പ്രതിനിധാനം ചെയ്യുന്നു (ഉർപ്പ 49:9)

മോബശയും പുറപ്പാടും

മിസ്രയിം (പുറ 1:1, 13, 14; വെളി 11:8)

പത്ര ബാധകൾ (പുറ 7:14-25; 8:1-32; 9:1-35;

10:1-29; 11:1-10; 12:1-32; വെളി 8:7-13;

9:1-21; 11:6; 15:1-8; 16:1-21; 22:18)

പെസാദ കുഞ്ഞതാട് (പുറ 12:21-27; വെളി 5:6)

മോശയുടെ വിജയഗാനം (പുറ 15:1-19; വെളി 15:3, 4)

മരുഭൂമി (പുറ 16:1; വെളി 12:6, 14)

രെവവത്തിൽനിന്നുള്ള മന (പുറ 16:31, 35; വെളി 2:17)

സിനായ് പർപ്പതം (ഭൂകമ്പം, മിനൽ, ഇടി; പുറ 19:16-20; വെളി 4:5)

സമാഗ്രമനകുടാരം (രെവാലയത്തകുറിച്ചുള്ള വാക്കുങ്ങളും നോക്കു)

(പുറ 25:9; വെളി 21:3)

നിയമപട്ടകം (പുറ 25:10; സംഖ്യ 10:33; വെളി 11:19)

നിലവിളക്ക് (പുറ 25:31; വെളി 1:12, 20; 2:1; 4:5)

യാഗപീഠം (പുറ 27:1; വെളി 6:9; 8:5)

ധൂപവർഗ്ഗം (പുറ 30:1; വെളി 5:8; 8:3, 4)

ജീവവസ്തുക്ഷം (പുറ 32:33; കുടാതെ സങ്കീർണ്ണം 69:28; മലാ 3:16; വെളി 3:5; 20:12, 15; 21:27)

സിലെയാം (സംഖ്യ 22:5; കുടാതെ 2 പത്രോ 2:15; വെളി 2:14)

ന്യായാധിപത്യാർ

മെഗിദോ താഴ്വര (നൃായം 5:19; 2 ഭിന 35:22-24; വെളി 16:16)

ദാവീദും കൂടകൃജുവും

യൈരുശലേം തിരഞ്ഞെടുത്തു (2 ശമു 5:5-9; വെളി 3:12; 21:2, 10)

മർഗ്ഗിൽ ദാവീദിൽക്കുടെ വരണം (2 ശമു 7:8-17; വെളി 5:5; 22:16)

രെവാലയം (സമാഗ്രമനകുടാരത്ത കുറിച്ചുള്ള വാക്കുങ്ങളും നോക്കുക;

1 രാജാക്കന്നുമാർ 6:1-38; വെളി 3:12; 11:19; 15:5, 8; 16:1)
തെദവാലയാരാധനയിൽ (1 രാജാ 10:12; 1 ഭിന 25:6; വെളി 5:8; 14:2; 15:2)

വിജീക്കവേദ രാജുവും പ്രവാചകരാഗും

എലിയാവ് (1 രാജാ 17:1; കുടാതെ യാക്കൊ 5:17, 18; വെളി 11:6)
ഇഞ്ചെസബേൽ (1 രാജാ 16:31; വെളി 2:20)

സംഖവാദജീവിയും വ്യക്തിരാളിയും കുറിച്ചുള്ള വാക്യങ്ങൾക്ക് പുറമെ, വെളിപ്പാട് പുനർത്തകത്തിൽ കാണുന്ന ചില വാക്യങ്ങൾ പഴയനിയമ അപോകാലിക ഭാഗങ്ങളിൽ നിന്നെടുത്തിട്ടുള്ളതാണ്. ആ വാക്യങ്ങളിൽ ചിലത് താഴെ കൊടുത്തിട്ടുള്ള പട്ടികയിലുണ്ട്, കുടാതെ അത് കാലാനുക്രമത്തിലാണ് കൊടുത്തിട്ടുള്ളത്. (ഈ വാക്യങ്ങളിൽ, കഴിഞ്ഞ പാഠത്തിന്റെ ആരംഭത്തിൽ പറിച്ചതായ ചില അസാധാരണ ജീവികളെ കാണാം.) മുലവാക്കും നിങ്ങൾക്ക് മുഴുവനും മനസിലായില്ലെങ്കിൽ പോലും, പഴയനിയമത്തിലെ വാക്കുകളും വെളിപ്പാടിലെ വാക്കുകളും താരതമ്യം ചെയ്യുന്നത് സഹായകരമാകും.

വിജീക്കവേദ രാജുവും പ്രവാചകരാഗും

യൈശവ്യാവ്
നാല് ജീവികൾ (യൈശ 6:1-7; കുടാതെ യൈഹ 1:4-25; 10:1-22
വെളി 4:6-9)

ബാബേലിന്റെ വീഴ്ച (യൈശ 13:1-22; കുടാതെ മറ്റു പഴയനിയമ പ്രവാചകരാർ; വെളി 16:19; 17:5; 18:2)
ദാവീദിന്റെ താങ്കൊൽ (യൈശ 22:22; വെളി 3:7)
മുതിരി - ചക്ര (യൈശ 63:3; വെളി 14:14-20)
പുതിയ ആകാശ (അള്ളും) പും പുതിയ ഭൂമിയും (യൈശ 65:17-25;
66:22-24; വെളി 21:1-27; 22:1-5)

ദേഹവേൽ
വെട്ടുകമിളികൾ (ദേഹവേ 2:1-27; വെളി 9:3-10)

പ്രവാചകരാഗും പ്രവാസവും

യൈഹോസ്കേരത്
തെദവാത്തത കുറിച്ചും മശിഹായ കുറിച്ചുമുള്ള വിവരങ്ങങ്ങൾ
(യൈഹ 1:4, 26-28; 43:2; വെളി 1:12-16; 4:2, 3, 5)
പുസ്തകം തിന്നൽ (യൈഹ 2:7-10; 3:1-4; വെളി 10:8-11)
ഗോശും മാഗോശും (യൈഹ 38:2; 39:1, 6; കുടാതെ ഉൽപ 10:2;
വെളി 20:8)
പക്ഷീക്കലെ വിളികൾ (യൈഹ 39:17-20; വെളി 19:17, 18)
ജീവജലനദിയും വഗങ്ങളിൽ വൃക്ഷവും (യൈഹ 47:1-12; വെളി 22:1-3)
അതഭുതനഗരം (യൈഹ 48:30-35; വെളി 21:12, 13, 16)

ദാനിഡേയൽ

തെദവാത്തത കുറിച്ചും മശിഹായ കുറിച്ചുമുള്ള വിവരങ്ങങ്ങൾ
(ദാനി 7:1-10, 13, 14; 10:5, 6; വെളി 1:12-16; 4:2, 3, 5)
മൃഗം (ങ്ങൾ) (ദാനി 7:1-8; വെളി 13:1, 2)

തുറക്കുവാനുള്ള പുന്നതകങ്ങൾ (ദാനി 7:10; വെളി 20:11-15)

പ്രവാസത്തിന്നിന്നുള്ള മടങ്ങിവരവും പ്രവാചകരാഗും
സമഖ്യാവ്
അല്ലവുകോൽ (സെവ 2:1-5; കുടാതെ യൈഹ 40:3; വെളി 11:1, 2; 21:15)
രണ്ട് സാക്ഷികൾ - അലിവ് വൃക്ഷങ്ങളും നിലപിളക്കുകളും (സെവ 4:1-14;
വെളി 11:3, 4)

പഴയനിയമ വാക്കുങ്ങളുമായി ബന്ധമുള്ള വെളിപ്പാടിലെ വാക്കുങ്ങളുമായി നിങ്ങൾ താരതമ്യം ചെയ്യുമ്പോൾ, “മാറ്റം വരുത്തതൽ” നോക്കുക. വെളിപ്പാടിലെ വാക്കുങ്ങൾ പലപ്പോഴും പഴയനിയമവാക്യത്തിൽനിന്ന് വ്യത്യസ്തമായി എന്നോ രണ്ടോ വിശദാംശങ്ങൾ കാണാം. ഇത് പറയുവാൻ കാരണം പഴയനിയമത്തിൽ പറഞ്ഞിരിക്കുന്ന അതേ കാര്യം തന്നെയല്ല വെളിപ്പാടിൽ പറയുന്നത് എന്ന് നി അങ്ങളെ ബോധ്യപ്പെടുത്തുവാനാണ്, എന്നാൽ അതേ ആശയമോ അഭ്യർഥിക്കിൽ ബന്ധപ്പെടുത്തോ ആയിരിക്കും. ഉദാഹരണത്തിൽ വെളിപ്പാട് 7:4-8-ൽ പറഞ്ഞു ഗോത്രങ്ങളുടെ ലിന്റ് ഉണ്ട്. ആ മാറ്റം വരുത്തൽ നിങ്ങൾ ശ്രദ്ധിച്ചില്ലെങ്കിൽ, അവിടെ പറയുന്നത് അക്ഷരിക ദയവുമൊരു കുറിച്ചാണെന്ന് നിങ്ങൾ വിചാരിക്കും. എങ്ങനെന്നായായാലും, നിങ്ങൾ ആ ലിന്റ് പഴയനിയമ ലിന്റുമായി താരതമ്യം ചെയ്യുമ്പോൾ, (ഉദാഹരണമായി ഉർപ്പത്തി 35:22-26), ആ ലിന്റ് തെറ്റാണെന്ന് കാണാം: പറ്റണ്ടിൽ ലേവിയും ഉൾപ്പെട്ടിട്ടുണ്ട്. അവിടെ ദാൻ കാണുന്നില്ല, എന്നു തുടങ്ങിയവ ശ്രദ്ധിക്കുക. അപ്പോൾ യോഹനാൻ പരയുന്നത് ജീവിക ധിസായേലിന കുറിപ്പ് എന്നു നിങ്ങൾക്ക് മനസിലാക്കും.

ചരിത്രപരവാത്തവത്തെ ആസ്പദമാക്കിയുള്ള ചിന്മാർ

വെളിപ്പാട് പഠനത്തിന് നല്ല ചരിത്രപരവാത്തല അറിവ്, ആസ്യയിൽ ഏഴ് സാക്കൾ സ്ഥിതി ചെയ്തിരുന്ന പട്ടണങ്ങളെ കുറിച്ചുള്ള അറിവ്, സഡിയേലോക്ക് ദുരുപദ്ധതി നുഴഞ്ഞു വന്നതിനെ കുറിച്ചും, രോമാ സാമ്രാജ്യത്തിൽ പെ ടാതു ദേശങ്ങളെ കുറിച്ചും (ഉദാഹരണമായി പർത്തു) അറിയേണ്ടതുണ്ട്. വേദഭാഗതിലേക്ക് കടക്കുമ്പോൾ ഇതിനെ കുറിച്ച് കൂടുതലായി ചർച്ച ചെയ്യാം. രോമാ സാമ്രാജ്യത്തെയും അവർക്ക് ക്രിസ്ത്യാനിത്തത്താട്ടണായിരുന്ന സമീപനത്തെയും നോക്കുന്നത് പദ്ധതിലെത്തിൽ പ്രാധാന്യമുള്ള കാര്യമാണ്.

ആസ്യ ചരിത്രം

ദൈവശാസ്ത്രിയമല്ലാത്ത പാരമ്പര്യമനുസരിച്ച്, ബി.സി. 753-ൽ റോമസും റോമുലസും ചേർന്നാണ് റോം കണ്ണൂപിടിച്ചത്. ആ പട്ടണം പണിതിരിക്കുന്നത് ഏഴ് കുന്നുകളിനേമലാണ്. ബി.സി. 509-ൽ, തങ്ങളെ പീഡിപ്പിച്ചിരുന്ന രാജാവിനെ ഓടിച്ചു പുറത്താക്കി സ്വാതന്ത്ര്യം പ്രഖ്യാപിച്ചു.

ജുലിയസ് സീസർ (ബി.സി. 49-44)

ജുലിയസ് സീസർ തുടങ്ങിയത് രാഷ്ട്രീയക്കാരനായിട്ടായിരുന്നു. പക്ഷ പിന്നീട് അധികാരി ഒരു സെസനിക തന്ത്രശാലിയായിതീർന്നു. ബി.സി. 49-ൽ, സെസനുത്തെക്കാണ്ട് റോമൻ സെസന്റിനെ കീഴടക്കി സ്വയം സേചക്കായിപ്പതി യായി, ജുലിയോ - കൂറാധിയ പാശ്ചാത്യക്ക് തുടക്കം കുറിച്ചു.⁵ റോമാ സാമ്രാജ്യ

സ്ഥാപനത്തിന്റെ ബഹുമതി അയാൾക്ക് ലഭിച്ചു. അവസാനം, “സീസർ” എന്നത് രോമാ ചക്രവർത്തിയുടെ സ്ഥാപനപ്പേരായി തീർന്നു.⁶

കേൾത്തേങ്ങൾ അവന്നായി പ്രതിഷ്ഠിച്ച്, ജൂലിയൻ സീസറെ അർഖദേവനായി കണക്കാക്കി. അയാൾ കിരീടത്തെ നിരസിച്ചിരുന്നു, അയാൾ ഒരിക്കൽ രാജാവായി തീരുമെന്ന് പലരും സംശയിച്ചിരുന്നു. ബി.സി. 44 മാർച്ച് 15 ന്, ബൃഥസും, കാഷിയസും, മറ്റു ഉപജാപകസംഘവും ചേർന്ന് സീസറെ കൊന്നുകളഞ്ഞു.

അഗ്രധിപ്പം സീസർ (ബി.സി. 27 - ഫ്രി. 14)⁷

കുറേവിയൻ ജൂലിയൻ സീസറിന്റെ അനന്തരവനായിരുന്നു, അവനെ ദത്തടക്കത്ത് അവകാശിയുമാക്കിയിരുന്നു. ജൂലിയൻ സീസർ മരിച്ചപ്പോൾ സാമാജികത്തിൽ ആദ്യനരകലാപം പൊട്ടിപ്പുറപ്പെട്ടു. പല യൂഖങ്ങൾക്ക് ശ്രേഷ്ഠം, ബി.സി. 27-ൽ, കുറേവിയൻ രോമിന്റെ ആദ്യ ചക്രവർത്തിയായി. രോമിൽ റിപ്പബ്ലിക്കൻ ഗവൺമെന്റുണ്ടാക്കിയതായി അയാൾ (പ്രവൃത്തിക്രൂകയും സെനറ്റ് അദ്വേതത്തിന്, അഗസ്റ്റസ് എന്ന സ്ഥാപനപ്പേര് (“ഉയർത്തപ്പെട്ടവൻ”) നൽകുകയും ചെയ്തു. അവൻ വാസ്തവത്തിൽ രാജ്യത്തിന്റെ തലവനും സെനറ്റ് ഉപദേശകസമിതിയുമായി.

രോമാ സാമാജ്യം “കാലസന്ധുർഭൂത്” വരുത്തിയപ്പോൾ (ഗലാത്യർ 4:4) അഗസ്റ്റസിന്റെ വാഴ്ച കീസർത്ത്യാനിത്വത്തിന് വഴിയോരുക്കി. ആ വഴി രൂക്ഷുന്നതിൽ പക്കം രോമാനാ സ്ഥാപനവും (രോമൻ സമാധാനം) ശ്രീക്ക് ഭാഷയുടെ വ്യാപ്തിയും (പുതിയനിയമം കൊയ്ക്കേ ശ്രീകിലാണ്⁸ എഴുതിയത്) ആശയവിനിമയവ്യാപ്തിയും, സംഘാജ്യത്തിലെങ്ങും സഞ്ചാരം സുഗമമാക്കുവാൻ എല്ലാ സ്ഥലങ്ങളിലേക്കും രോധുകളുണ്ടാക്കിയതും ഉൾപ്പെടുന്നു. അഗസ്റ്റസ് ഭരിക്കുന്നേണ്ടായിരുന്നു യേശു ജനിച്ചത് (ലുക്കാന് 2:1).

ടെബിരിയൻ സീസർ (ഫ്രി. 14-37)

അഗസ്റ്റസിന്റെ ഭാര്യാപുത്രനും മരു - മക - നുമായിരുന്നു ടെബിരിയൻ. അഗസ്റ്റസ് മരിച്ചപ്പോൾ ടെബിരിയൻ ചക്രവർത്തിയായി തീർന്നു. യേശുവിന്റെ വ്യക്തിപരമായ ശുശ്രാഷയുടേയും മരണത്തിന്റെയും സമയത്ത് അവൻ ആയിരുന്നു ഭരിച്ചിരുന്നത് (ലുക്കാൻ് 3:1). സഭ സ്ഥാപിക്കുന്നേണ്ടും അവനായിരുന്നു വാണിരുന്നത്.

ശായൻ കലിഗൂജ് (ഫ്രി. 37-41)

ടെബിരിയൻിന്റെ അകന്ന - അനന്തരവനായിരുന്ന, കലിഗൂജ്, അടുത്ത ചക്രവർത്തിയായി. വർഷങ്ങൾക്ക് ശ്രേഷ്ഠം, കറിന്നേരം ബാധിച്ച്, അയാൾ മാനസിക അസ്പസ്തതയുള്ളവനായി തീർന്നു. (“ഭ്രാന്തനായ ചക്രവർത്തി” എന്നാണ് അവനെ വിളിച്ചിരുന്നത്.) അവൻ യൈഹുദമാർക്കെതിരെ മതപരമായ ചില ഉപദേശങ്ങൾ ആരംഭിച്ചിരുന്നു. തനിക്ക് ചുറ്റുമുള്ളവരോടും അവൻ ആക്രമണം നടത്തുവാനാരംഭിച്ചപ്പോൾ, അവൻ തന്നെ ഉദ്യോഗസ്ഥർ അവനെ കൊന്നു. പുതിയനിയമത്തിൽ അയാളെ പറ്റി പറയുന്നില്ല.

കൂദാശിയസ് സീസർ (എ.ഡി. 41-54)

കൂദാശിയസ് കലിഗ്രജയുടെ അമ്മാവനും ദൈവികിയസിന്റെ അനന്തരവനു മായിരുന്നു. കലിഗ്രജ കൊല്ലപ്പേട്ടപ്പോൾ, സാമാജ്യ ചേവകൾ കൂദാശിയസിനെ ചാക്കവർത്തിയായി പ്രവൃംപിച്ചു. കൂദാശിയസിന്റെ വാഴ്ചക്കാലത്ത് റോം ലോകത്തിന്റെ വ്യാപാര കേന്ദ്രമായി മാറി. ഇംജിപ്പൽ, വടക്കെ ആഹർന്നികൾ, സിസിലി, സ്പെയിൻ, സൈപ്രസ്, ബിട്ടൻ, ഗ്രീസ്, ബാൽക്കൺ രാജ്യങ്ങളും മറ്റൊരു വ്യാപാരത്തിലേർപ്പെട്ടു.

കൂദാശിയസിനെ കുറിച്ച് പുതിയനിയമത്തിൽ രണ്ട് പ്രാവശ്യം പിണ്ഠിച്ചുണ്ട് (പ്രവൃത്തികൾ 11:28; 18:2). അവൻ യൈഹൂദമാരെ രോമിൽനിന്ന് ഓടിപ്പേപ്പോൾ (പ്രവൃത്തികൾ 18:2), അതിൽ ക്രിസ്ത്യാനികളും ഉൾപ്പെട്ടിരുക്കാം; എന്നാൽ അവൻ ക്രിസ്ത്യാനികളെ മാത്രമായി ഉപദേശിച്ചില്ല. അവൻ നാലാമത്ത ഭാര്യ (അനന്തരവൻ) അവളുടെ മകൻ നീറോക്ക് രണ്ടാം കിട്ടുവാൻ അവൻ വിഷം കൊടുത്തു കൊന്നു.

നീറോ (എ.ഡി. 54-68)

നീറോ കലിഗ്രജയുടെ അനന്തരവനും ദത്തുപുത്രനുമായിരുന്നു. അവൻ വാഴ്ചയുടെ ആദ്യഭാഗത്ത്, അവൻ ഒല്ല മനുഷ്യത്വുടെ ഉപദേശം ലഭിച്ചിരുന്നു. പ്രവൃത്തികൾ 25:10-12-ൽ പാഖലാസ് അദ്ദേഹം തെട്ടിയ കൈസർ അവനു ആയിരുന്നു. ആദ്യത്തെ തകവിൽനിന്ന് പാഖലാസ് മോചിതനായ സമയത്ത്, സ്വാർത്ഥതയും പ്രതികാരവും നീറോയെ വിശ്വാസവാൻ തുടങ്ങി - അവൻ വാഴ്ച പെടുന്ന് ഇല്ലാതാകുകയും ചെയ്തു. എ.ഡി. 64-ൽ, രോമിനെ സർവ്വിച്ച തീ കൂടിപ്പെട്ട് നീറോ ആശോന്ന് കുറ്റം ആരോഹിക്കപ്പേപ്പോൾ, അവൻ അതിന് ക്രിസ്ത്യാനികളെ ബലിയാട്ടുകളാക്കി. ഇതായിരുന്നു ക്രിസ്ത്യാനികൾക്കെതിരെ രോമാ ഗവൺമെന്റ് തുടങ്ങിയ ആദ്യ ഉപദേശം.⁹

പല രോമാക്കാരും നീറോയെ വിശ്വസിച്ചിരുന്നില്ല. എ.ഡി. 68-ൽ, സ്പെയിൻിൽ ലഹരി പൊട്ടിപ്പുറിപ്പെടുകയും അവരുടെ, നേതാവ് ഗാധിബ ചാക്കവർത്തിയാക്കുകയും ചെയ്തു. നീറോ ഓടിപ്പോയി. അവനെ മറികടക്കുമെന്നായപ്പോൾ, അവൻ ആത്മഹത്യ ചെയ്തു. അഞ്ചെന ജൂലിയോ - കൂദാശിയസ് ഭരണത്തിന് അനുകൂല കുറിച്ചു. അസാധാരണമായി, ചില രോമാക്കാരുടെ ഉള്ളിൽ നീറോക്ക് ഒരു സ്ഥാനമുണ്ടായിരുന്നു. ഒരിക്കൽ നീറോ മടങ്കിവരും എന്ന് പിണ്ഠി, “നീറോ ദിവിവീവൻ മിത്ത്” എന്ന ഒരു ഏത്തിഹ്യം പ്രചരിപ്പിച്ചിരുന്നു.¹⁰

“നാല് ചാക്കവർത്തിമാരുടെ വർഷം” (എ.ഡി. 68-69)

നീറോയുടെ മരണത്തോടുകൂടി പരിശേഷം ഉടലെടുത്തു. വളരെ പെട്ടുന്ന നാല് ചാക്കവർത്തിമാർ വാനു, ഓരോരുത്തരേയും റോമിലെ ഓരോ ഭാഗം സൈന്യം പിന്താങ്ങി. ആദ്യത്തെ മുന്നുപേര് വെറും “അവകാശപ്പെടുന്നവർ,” അല്ലെങ്കിൽ “നാട്യക്കാർ” ആയിരുന്നു എന്നാണ് പല എഴുത്തുകാരും പറഞ്ഞിരിക്കുന്നത്: ഗാർബ (48 ജൂൺ - 69 ജാനുവരി), അമോ (ജാനുവരി - 69 മാർച്ച്), വില്ലോലസ് (69 എപ്രിൽ - ഡിസിംബർ). (ഇവരുടെയും ഇവർക്ക് ശേഷമുള്ളവരുടെയും പേരുകൾ ബൈബിളിൽ പിണ്ഠിച്ചില്ല.) നാലാമത്തെത്ത് പെന്നപേശ്യൻ ആയിരുന്നു, അവനെ നീറോ, യൈഹൂദമാരുടെ ഒരു കലഹം ശമിപ്പിക്കുവാൻ എ.ഡി. 67-ൽ അയച്ചിരുന്നു. പെന്നപേശ്യൻ തന്റെ മകൻ

ഒട്ടുവിന്ന് സെസ്യൂല്യിന്റെ ചുമതല ഏൽപ്പിച്ചു രോമിലേക്ക് മടങ്ങി.

പ്രജൈവിയസ് വൈസ്പോഷ്യൻ (എ.ഡി. 69-79)

എ.ഡി. 69 ഡിസംബർലാണ് സെന്റ് വൈസ്പോഷ്യൻ ചാകവർത്തിയായി സ്ഥിരീകരിച്ചത്. ഒരു ആദ്യത്തെ കലഹം തന്ത്യവാനായി, പിന്തൊമിയായി അവൻ തന്റെ മകനെ ചുമതല ഏൽപ്പിച്ചു പ്രജൈവിന് വാഴ്ച സ്ഥാപിച്ചു.

ഒട്ടുവിന്ന് (എ.ഡി. 79-81)

എ.ഡി. 70-ൽ ദൈരുശലേം നഗരിപ്പിച്ചവനായിട്ടാണ് ഒട്ടുവിന്ന് അറിയപ്പെടുന്നത്. ആ സംഭവത്തെ ഓർമ്മിപ്പിക്കുന്നതാണ് രോമിലെ ഒട്ടുവിന്ന് ആർച്ച്. രോമിലെ പ്രസിദ്ധ കൊലിനിയത്തിന്റെ നിർമ്മാണം പുർത്തിയാക്കിയതും ഒട്ടുവിന്ന് ആയിരുന്നു, അത് തുടങ്ങിയത് അവൻ അപൂനായിരുന്നു. അവൻ വാഴ്ചക്കാലത്ത് നടന്ന ഒരു വൻ പ്രകൃതി ദുരന്തമായിരുന്നു വൈസ്യോവിയൻ പർപ്പതം പൊട്ടിയത്, അതിൽ പോങ്ങേയി യും അടക്കത്തുള്ള പട്ടണങ്ങളും നഗരിപ്പോയി. ഒട്ടുവിന്ന് എ.ഡി. 81-ൽ പണി പിടിച്ചു മരിച്ചു.¹¹

ബഡാമീഷ്യൻ (എ.ഡി. 81-96)

ഒട്ടുവിന്നെന്ന അനുഗമിച്ചത് അവൻ ഇളയ സഹോദരനായ ബഡാമീഷ്യൻ ആയിരുന്നു.¹² അവൻ അമിതമായ ആശഹരി കാരണം അവൻ അപ്പനോ സഹോദരനോ അവനെ ഗവൺമെന്റിൽ സജീവപ്രകാളിത്വം നൽകിയിരുന്നില്ല. ചില രീതിയിൽ, ബഡാമീഷ്യൻ നല്ല ഒരു ചാകവർത്തിയായിരുന്നു. അവൻ വാഴ്ചക്കാലത്ത്, രോമാ സാമ്രാജ്യത്തിന്റെ അതിരുകൾ ബീട്ടീഷ് ദീപുകൾ മുതൽ ആഫ്രിക്കൻ മരുഭൂമി വരെയും, അറ്റവാൻ സമുദ്രം മുതൽ യുഫ്രേഡ്രീസ് നദി വരെയും വ്യാപിച്ചിരുന്നു.¹³

ചാകവർത്തിയെ നമസ്കരിക്കുന്നതക്കാം പല പുരാതന പരിശീലനങ്ങളും ബഡാമീഷ്യൻ യഥാസ്ഥാനപ്പെടുത്തി. തങ്ങളെ ആരാധിക്കുന്നത് ചില ചാകവർത്തിമാർ മാത്രമെ ഗവർവമായി എടുത്തിരുന്നുള്ളൂ, ബഡാമീഷ്യൻ അത് ഗവർവമായി തന്ന എടുത്തു. താൻ “കർത്താവും ദേവവും” ആണെന്ന സ്ഥാനപ്പേരിൽ സ്വീകരിക്കുന്നതും സാമ്രാജ്യമുന്നോളം അവൻ ബിംബങ്ങൾ സ്ഥാപിക്കുന്നതും ചെയ്തു. എല്ലാവരും ബിംബാരാധന നടത്തുന്നുണ്ടോ എന്ന് ഉറപ്പു വരുത്തുവാൻ അവൻ ഉദ്യോഗസ്ഥരുമാരെയും നിയമിച്ചാക്കി.¹⁴

സാമ്രാജ്യത്തിലുള്ളവരെല്ലാം വർഷത്തിലോരിക്കൽ ബഡാമീഷ്യൻ മജിന്റേറ്റുമാരുടെ മുൻപിൽ ഹാജരായി കായിസർ കുറിഞ്ഞാണ്, കൈസർ കർത്താവാണെന്ന് പറഞ്ഞ്, സാക്ഷ്യമായി, കൈസർ അവൻ യുപം പുക്കക്കുകയും ചെയ്യും. ആ രാജഭക്തി പരിശോധനക്കുശേഷം, ഒരു വർഷത്തെക്കുള്ള നല്ല സാക്ഷ്യപ്പത്രം നൽകും.¹⁵

ബഡാമീഷ്യൻ കണ്ണിൽ, ചാകവർത്തി ആരാധന സിംഹാസന തേതാട്ടും സാമ്രാജ്യതേതാട്ടും കുറ പുലർത്തുന്നതാണ്. അവനെ ദേവനായി കണക്കാക്കാതിരിക്കുന്നത് രാജ്യത്രോഹ കുറമായി അവൻ കണ്ണിരുന്നു.

ക്രിസ്ത്യാനികൾ ബഡാമീഷ്യൻ ആരാധിക്കുവാൻ കൂട്ടാക്കാതിരുന്നപ്പോൾ,¹⁶

അവൻ സാമാജ്യം - മുടക്കീളം സഭയെ ഉപദേവിക്കൽ ആരംഭിച്ചു. ദണ്ഡനവും, മരണവുമായിരുന്നു പൊതുവായ ശിക്ഷ (സാധാരണ തല ചേരിക്കലായിരുന്നു), സ്വത്ത് പിടിച്ചെടുക്കലും, നാടുകടത്തലുമുണ്ടായിരുന്നു. കൂടാതെ പാരമാർക്കുള്ള അവകാശവും നേട്ടങ്ങളും എടുത്തു മാറ്റുന്ന ശിക്ഷയുമുണ്ടായിരുന്നു.

ബിഡാർമീഷ്യൻ തന്റെ വാഴ്ചയുടെ അവസാനം, അനാവഗ്രഹ്യസംശയരേ എഴിയായി. അവൻ ചുറ്റുമുള്ള ആരംഭം സുരക്ഷിതരെല്ലാം വന്നു. അവൻറെ ഭാര്യയും രണ്ട് കാലാശകാരം ചേർന്ന് അവന്നെന്തിരെ ഗുണാലോചന നടത്തി; ഏ.ഡി. 96 സെപ്റ്റംബർഡിൽ, ഒരു കുലപാതകിയാൽ അവൻ കൊല്ലപ്പെട്ടു. സെന്റ് അവനെ കുറിച്ചുള്ള ഓർമ്മയെത്തന്നെന്ന ശവിക്കുകയും, ഇണാപകശിലകങ്ങളിൽനിന്ന് അവൻറെ പേര് മായ്ചുകളെക്കയും ചെയ്തു. അതോടെ പഭ്രേവിയൻ വാഴ്ച അവസാനിച്ചു.

പിന്നീടുള്ള ചരിത്രവും - സാമാജ്യവിഴ്ചയും

ബിഡാർമീഷ്യനു തുടർന്ന് “അഞ്ചു നല്ല ചാകവർത്തിമാരുണ്ടായി”: നെർവ്, ട്രാജൻ, ഹാസ്റ്റിന്സ്, അന്റോണിയൻ പയസ്, മാർക്കസ് ഒരോലിയൻ. അവരുടെ വാഴ്ചകാലത്ത് സാമാജ്യത്തെ സവർശസ്ഥാഖി ഏറ്റവും ഉയർന്നിരുന്നു, എന്നാൽ അവരുടെ വാഴ്ചക്കുള്ള “രോമിന്റെ അന്ത്യത്തിന്റെ ആരംഭം” എന്നും അറിയപ്പെട്ടിരുന്നു:

ഹാസ്റ്റിന്സ് കീഴിൽ ഒരു പിൻവാങ്ങൽ നയം രൂപപ്പെട്ടു, അതിനു ശേഷം, റോമ അസാധ്യരായ അപരിശക്കുത്തരോട് ആക്രമിക്കാതെ പ്രതിരോധയന്തിൽ തന്നെയായി. അന്റോണിയൻ പയസിന്റെയും മാർക്കസ് ഒരോലിയൻിന്റെയും കീഴിൽ തെറ്റില്ലാത്ത ബലഹീനതയും ക്ഷീണിവും കാണപ്പെട്ടു. ഇതായിരുന്നു, റോമ [ക്രാറുട] ഗവൺമെന്റിന്റെ സന്തോഷകരമായ സമയവും, അന്ത്യത്തിന്റെ ആരംഭവും.¹⁷

മാർക്കസ് ഒരോലിയൻിന്റെ വാഴ്ച പാക്ക് റോമാനാകൾ അന്ത്യം കുറിക്കുകയും നുറ്റ് വർഷം യുവക്കളിലുംകുകയും ചെയ്തു. സെന്റ്യും ചാകവർത്തിമാരെ അവരുടെ ഇഷ്ടപ്രകാരം സിംഹാസനത്തിലിരുത്തുകയും ഇരകുകയും ചെയ്തു വന്നു. 313-ൽ കോൺസ്ലീന്റെന്ന് എഡിറ്റ് ഓഫ് മിലാൻ എന്ന കല്പന പുറപ്പെടുവികയും, ക്രിസ്ത്യാനിത്വം നിയമപരമായ മതമായി പ്രഖ്യാപികയും ചെയ്തു. കോൺസ്ലീന്റെന്ന് മരിച്ചശേഷം മറ്റാരു ക്രമരാഹിത്യത്തിന്റെ കാലമായിരുന്നു. പാരസ്യ സാമാജ്യം - ബിസാൻടെന്ന് - ആയിരം വർഷത്തേക്കുടെ നിലനിന്നെങ്കിലും - റോമും പാതും സാമാജ്യവും ഒന്നിലും 576-ൽ വീണുപോയി.

“എറ്റവും മഹത്തായ രാഷ്ട്രീയ നേട്ടം” എന്നും റോമാ സാമാജ്യത്തെ വിജിച്ചിരുന്നു: “മഹാനായ അലൈക്സാണ്ട്രുടേയും, ചാർഡി മാഗ്നയുടേയും നെപ്പോളിയന്റെയും കീഴ്പ്പെടുത്തലുകൾ നീണ്ടുനിൽക്കുന്ന ഘടനകളുണ്ടാക്കിയ ജൂലിയൻസിനേയും അവൻറെ പിൻഗാമിയായിരുന്ന അഗസ്റ്റസിനേയും താരതമ്യം ചെയ്താൽ ചെറുതായിരുന്നു എന്നു കാണാം.”¹⁸ ഭേദവത്തെ അവരുടെ എത്രിരാളിയായി കണ്ണിരുന്നില്ലെങ്കിൽ, റോമാ സാമാജ്യം എത്രകാലം നീണ്ടുപോകുമായിരുന്നു എന്ന് ആർക്ക് അറിയാം!¹⁹

രോം എന്തിനാണ് ക്രിസ്ത്യാനികളെ ഉപദ്രവിച്ചത്

അനുവാദമുള്ളവരും അനുവാദമില്ലാത്തവരുമെന്ന് രോമൻ - മതകാരല്പാത്വവരെ തരം തിരിച്ചിരുന്നു. അനുവാദമില്ലാത്ത മതകാരരെ നിയമം അനുസരിച്ച് ശിക്ഷിച്ചിരുന്നു, എന്നാൽ സമുഹത്തിൽ അഴിമതിയോ, ദേശത്തെ സമാധാനത്തെ കെടുത്തുകയോ ചെയ്യുന്നില്ലാത്ത മതകാരരെ രോമൻ ഗവൺമെന്റ് പൊതുവിൽ ഭ്രാഹിക്കാറില്ലായിരുന്നു. എന്നിരുന്നാലും, അനുവാദമില്ലാത്വവരുടെ വിവരങ്ങൾ ആവശ്യം വന്നാലോ എന്നുവെച്ച്, അപരുടെ നിയമപുസ്തകത്തിൽ രേഖപ്പെടുത്തുമായിരുന്നു. (ദേശിയ മതത്തിലെ ആരംഭധാർമ്മിക മുല്യങ്ങൾ നഷ്ടപ്പെട്ടിരുന്നു, ഒരേബന്ധിക മതമാണെങ്കിൽ ദേശത്തിന്റെ രാഷ്ട്രീയവും സെസനികവുമായ കേഷമമായിരുന്നു നോകിയത്, അല്ലാതെ വ്യക്തിയുടെ രക്ഷയായിരുന്നില്ല. വിവിധ മതങ്ങൾ സ്ഥിക്കിച്ചുവരായിരുന്നു പല രോമാക്കാരും.)

അനുവാദമില്ലാത്ത മതമായിരുന്നു ക്രിസ്ത്യാനിത്വം. അത് യൈഹുദമതത്തിൽനിന്ന് രൂപപ്പെടുവന്നതുകൊണ്ട്, അതിന്റെ പ്രാരംഭ ചരിത്രത്തിൽ രോം അതിനെ ശ്രദ്ധിച്ചില്ല. യൈഹുദമതം അനുവാദമുള്ള മതമായിരുന്നു. എങ്ങനെയായാലും, നീരോധ്യുടെ കാലം മുതൽ, ക്രിസ്ത്യാനി തന്ത്രത്തെ സംശയത്തോടെയാണ് നോക്കി കണ്ടിരുന്നത്.

പല കാരണങ്ങൾ കൊണ്ടും രോമും ക്രിസ്ത്യാനിത്വവും തമിലുള്ള പോരാട്ടം ഒഴിച്ചുനിർത്തുവാൻ കഴിയാത്തതായിരുന്നു. ഒന്ന്, രണ്ടും ലോകമെങ്ങുമുള്ള സാമാജ്യങ്ങളാണ്. രംഗ്, അവ അനേകാനും ഏതാനും വർഷം കാണുപ്പെടുകയുണ്ടായി. എല്ലാ മനുഷ്യരുടേയും യോജിപ്പായിരുന്നു രണ്ടും ആവശ്യപ്പെട്ടിരുന്നത്. യേശു പറഞ്ഞു, “ഞാൻ സമാധാനമല്ല … പാളിതെ പരുത്തുവാൻ വന്നിരിക്കുന്നത്” എന്ന് (മതായി 10:34). ക്രിസ്ത്യാനി തന്മ തെറ്റിനോട് പോരാട്ടിയിരുന്നു എന്നതായിരുന്നു വാസ്തവം. ക്രിസ്തു വിനോട് പോരാട്ടുവാൻ സാത്താൻ എന്നതായുധിച്ചും ഉപയോഗിക്കുമെന്ന് നാം അഭിഭാഷിക്കുന്നും - ഒന്നാം നൃറാണിൽ അതിന് സാത്താൻ കിട്ടാവുന്ന ഏറ്റവും നല്ല ആയുധമായിരുന്നില്ലോ രോമാ സാമാജ്യം?

അംഗ് നിലവിലുണ്ടായിരുന്ന അനുവാദമില്ലാതിരുന്ന മതങ്ങളിൽനിന്ന് ക്രിസ്ത്യാനിത്വത്തെ മാറ്റി നിർത്തി ശിക്ഷിച്ചു. അവർ അങ്ങനെ ചെയ്യുന്നതിന് സാധ്യതയുള്ള കാരണങ്ങൾ ചിലത് തുടാ:

(1) ഒരു “രാജ്യത്തക്കുറിച്ച്” ക്രിസ്ത്യാനികൾ വളരെ പരിയുമായിരുന്നു, പക്ഷെ മിക്കപേരുക്കും താൽക്കാലിക രാജ്യവും ആത്മിയരാജ്യവും തമിലുള്ള വ്യത്യാസം മനസിലാക്കുവാൻ കഴിഞ്ഞില്ല.

(2) ക്രിസ്ത്യാനികളുടെ എസ്കാറോളജിക്കൽ കാഴ്ചപ്പുട്ട് വില്ലവകരമെന്ന് തോന്തി. എല്ലാം നശിക്കുവാനിരിക്കുന്നു എന്ന് ക്രിസ്തീയ ഉപദേശംകരമാർ പ്രസംഗിച്ചിരുന്നു.

(3) പെട്ടെന്ന് നിരവധി ശിഷ്യരുണ്ടായപ്പോൾ ഗവൺമെന്റ് നേതാക്കരാർക്ക് അക്കലാപ്പുണ്ടായി.

(4) ക്രിസ്ത്യാനിത്വം അസഹനീയമായിരുന്നു. മിക്ക മതങ്ങളിൽനിന്ന് വ്യത്യസ്തമായി, ക്രിസ്ത്യാനിയായ ഒരാൾക്ക് എങ്ങനെയുമാകുവാൻ കഴിഞ്ഞിരുന്നില്ല. ക്രിസ്ത്യാനിയാകുവാൻ ഒരാൾക്ക് മുൻപ് വിശ്വലമെന്ന് കരുതിയിരുന്നതെല്ലാം ഉപേക്ഷിക്കേണ്ടിയിരുന്നു.

(5) ക്രിസ്ത്യാനിത്വം പ്രത്യേകതയുള്ളതായിരുന്നു. ക്രിസ്ത്യാനികൾ

രാത്രിയിൽ കൂട്ടി വന്നിരുന്നതിനെ ചിലർ “രഹസ്യ കൂടിവരും” എന്ന് പിളിച്ചിരുന്നു. കൈസ്ത്യാനികളുടെ ഉപദേശങ്ങളും പരിശീലനങ്ങളും പിണ്ണഞ്ഞു കിടന്നിരുന്നു (ചിലപ്പോൾ മന്ദിരപ്പുമായി) അതിനെ അങ്കതിയെന്നും അമിതാസകതിയെന്നും കുറുപ്പുടുത്തിയിരുന്നു. കൈസ്ത്യാനികളെ കലാഹമുണ്ടാക്കുന്നവർ, നിഷ്ഠിവസംഗമക്കാർ, നരഭോജികൾ എന്നിങ്ങനെ കുറുപ്പുടുത്തിയിരുന്നു.

(6) ഗവൺമെന്റ് മന്ത്രി എൻ കാഴ്ചപ്പാടിൽ, കൈസ്ത്യാനികൾ വഴണാത്തവരായിരുന്നു. യാഗവിംതതിൽ കൈസ്ത്യാനികൾ വേണമെങ്കിൽ ധൂപം കൊടുത്തേണ്ടു. അവരുടെ കാഴ്ചപ്പാടിൽ, അത് അതു കാര്യമല്ല എന്നതായിരുന്നു.

(7) മറ്റു ഭേദമാരൊന്നും ഒദ്ദേശമല്ല എന്ന് പറഞ്ഞതുകൊണ്ട് കൈസ്ത്യാനികൾ നിരീശവരമാരൊന്നായിരുന്നു അവരുടെ പക്ഷം.

കാലം കഴിഞ്ഞപ്പോൾ, കൈസ്ത്യാനികളെ എന്തിനും ഏതിനും കുറുപ്പുടുത്തുവാൻ തുടങ്ങി. കൈസ്ത്യാനിത്വം സ്ഥാപിതമാകുന്നതിനു മുൻപ് വിപ്രതുകൾ സാഡവിച്ഛിരുന്നതായി കൈസ്ത്തിയ സാരോപദേശക്കാർ ചുണ്ടിക്കൊടി. അതിലുപരിയായി, ആപത്ത് നേരിടപ്പോൾ, അതിനിരയായവരെ സ്വയ - ത്യഗത്താൽ ഏറ്റവുമധികം സഹായിച്ചുവരുന്നു കൈസ്ത്യാനികളായിരുന്നു. അത്തരം വസ്തുതകളാണും കാരണം അനേഷ്ടിക്കാത്ത ദുരഡിമാനികളുടെ പ്രശ്നം പരിഹരിക്കുവാൻ പറ്റാപ്പത്തായിരുന്നില്ല.²⁰

വോബിൾ ഒരു എത്തിരാളി: പർത്തവർ

പ്രവൃത്തികൾ 2-ൽ, പെന്തുകൊബ്പത്തുനാളിൽ വന്നു കൂടിയിരുന്നവരുടെ ലിറ്റ് ലുക്കോസ് രേഖപ്പുടുത്തിയപ്പോൾ, പർത്തവരയും ഉൾപ്പെടുത്തിയിരുന്നു (വാ. 9). കസ്റ്റപോഷ്യൻ കടലിനു തെക്ക് കിഴക്ക് മാറി 300 മെമ്പൽ നീളവും 120 മെമ്പൽ വീതിയുള്ളത് ഒരു ചെറിയ രാജ്യമായിരുന്ന പർത്തമ ഇന്ന് വടക്കൻ ഇരാനും ദർക്കംമെന്നിസ്ഥാനുമാണ്. അത് മലകളുള്ള ഫലഭൂതിക്കും പ്രഭേദമായിരുന്നു.

വെള്ളപ്പാട് എഴുതിയപ്പോഴേക്ക്, പാർസി സാമ്രാജ്യം പർത്തയുടെ ഭൂരിഭാവും കയ്യടക്കി അവരുടെ അതിർ പടിഞ്ഞാർ യുദ്ധത്തിന് നാഡി മുതൽ കിഴക്ക് അമ്പഗാനിസ്ഥാൻ വരെ നീട്ടിക്കൊണ്ടുപോയി ദരിച്ചിരുന്നു. റോമൻ സാമ്രാജ്യത്തിന്റെ മുൻനിരയിൽ സെസനികപ്രാധാന്യമുള്ളത് അത് മാത്രമായിരുന്നു, നുറു കണക്കിനു പർഷ്ണങ്ങളോളം റോമാക്കാരുടെ വശത്ത് അത് ഒരു മുള്ള് തന്നെയായിരുന്നു.

വെള്ളപ്പുട് പുന്തുക്കത്തിലെ ചില ഭാവനകൾ പ രത്നമരുമായി ബന്ധപ്പെട്ടവയാണ്. ഉദാഹരണത്തിന്, തലയിൽ കീരീടവും കയ്യിൽ വിശ്വമായി കൂത്തിരസവാൽ ചെയ്യുന്നതായി 6:2-ൽ പറയുന്നത് പാർസി/പർത്തമ നാണയത്തെ ഓർപ്പിക്കുന്നതാണ്.

“പർത്തമരുടെ പടയാളികൾ കൂത്തിരസവാരിക്കു വിശ്വർഖരും വില്ലാളിപീരുമായിരുന്നതുകൊണ്ട്, അവരുടെ ശത്രുകളുടെനേരെ പിന്നിലേക്ക്

തലയിൽ കീരീടവും കയ്യിൽ
വിശ്വമായി കൂത്തിരസവാരി
ചെയ്യുന്നതായി (6:2)

അബൈയുവാനുള്ള കഴിവ് പ്രകടിപ്പിക്കുന്ന പ്രസ്താവനയായിരുന്നു ‘ഒരു പർത്ഥമൻ എയ്ത്ത’ അർത്ഥമാണ് അവസാന വാക്ക് എന്നാണ്.”²¹

പർത്ഥമരെ കുറിച്ച് ഒരുപക്ഷേ വ്യക്തമായ പരോക്ഷ സൂചനയായിരിക്കാം അല്ലായം 9 ലേതും 16 ലേതും: അല്ലായം 9 പറയുന്നു “യുഹാതേൻസ് എന്ന മഹാ നദി,” അവിടെ നല്കുന്നതിൽ മനുഷ്യരെ ശിക്ഷിക്കുവാനൊരുജോന്നു; ആ ഭൂതമാരെ പിന്നീട് തിരിച്ചറിയുന്നത് “കുതിരപ്പടയുടെ സെന്റ്യൂമായിട്ടാണ്.” (വാ. 14-16). അല്ലായം 16-ൽ വീണ്ടും “മഹാ നദി യുദ്ധപ്രത്യാസിനെ” കുറിച്ച് പറയുന്നു, കൂടാതെ, “കിഴക്കു നിന്നു വരുന്ന രാജാക്കമ്മാരെ” കുറിച്ചും പറയുന്നു (വാ. 12) തന്റെ ഉദ്ദേശം നിരവേറ്റുവാൻ ദൈവം ആ രാജാക്കമ്മാരെ ഉപയോഗിച്ചതായാണ് സൂചന.

യുദ്ധപ്രത്യാസ് നദിയും പർത്ഥമയും രോമാ സാമ്രാജ്യത്തിന് എത്രമാത്രം പ്രാധാന്യമുള്ളതായിരുന്നു എന്ന് ഒരു പുരാതന രോമാ ചരിത്രം ചിത്രീകരിക്കുന്നതിലുണ്ട്. കൈസരോടും മഹാനായിരുന്ന പോംപേയോടും കൂടെ, മർക്കൻ ലിസിനിയൻ ഭക്ഷണം, “ആദ്യത്തെ ത്രിനായകത്വത്തിന്” രൂപം കൊടുത്തു. കൈസരിന്റെ പ്രസിദ്ധിയോടും ധനത്തോടും എതിരിട്ടുവാൻ തീരുമാനിച്ച് ഭക്ഷണം, പർത്ഥമരെ ആടകമിക്കുവാൻ തീരുമാനിച്ചു. ബി.സി. 53-ൽ, അവൻ യുദ്ധപ്രത്യാസ് കടന്നു മുന്നോടി. കാർഹോയിലെ ഒരു യുദ്ധത്തിൽ, 20,000 രോമാക്കാർ മരിക്കുകയും, 10,000 പേരെ പ്രവാസികളാക്കുകയും രോമാക്കാരുടെ പദ്ധതിമുദ്രകൾ നഷ്ടമാകുകയും ചെയ്തു. പിന്നെ പർത്ഥമരും യുദ്ധപ്രത്യാസ് കടന്ന് വടക്കൻ സിറിയ നശിപ്പിച്ചു. “കിഴക്കുനിന്നുള്ള രാജാക്കമ്മാരെ” എന്നു പറഞ്ഞവരും ആടകമിച്ച് “യുദ്ധപ്രത്യാസ് മഹാ നദി” കടന്ന് രോമൻ സെന്റ്യൂഡിപ്പാറ്റു പണി കഴിക്കയും ചെയ്തു.

എ.ഡി. 224-ൽ, പർത്ഥമരുടെ വാഴ്ചയെ സംസാരിയൻസ് സ് കീഴ് പ്ലൂടുത്തിയതുകൊണ്ട്, അവസാനം രോമൻ സാമ്രാജ്യത്തെ ഔല്ലാതാക്കുന്നതിന്റെ ഉത്തരവാദിത്വം പർത്ഥമരുടെ കുറിച്ചുള്ള ഭാവന അക്ഷരിക്കമായി എടുക്കരുത്. മരിച്ച്, ദൈവമാണ് ആലക്കാരികമായി മറ്റു ശക്തികളെ അയച്ച് രോമാ സാമ്രാജ്യത്തെ നശിപ്പിച്ചത് - ഒരുപക്ഷേ സെന്റ്രിക്കൾക്കിയായിരുന്നില്ലെങ്കിൽ പ്രാധാന്യമർഹിക്കുന്നു.

രോം വീണ്ടും

മുൻ എജൻസികൾ മുഖാന്തരമാണ് രോം വീണ്ടതെന്ന് ദേ സമേച്ചസ് പറയുകയുണ്ടായി. “... രോം വീഞ്ഞവാനിടയായത് മുന്നു പ്രവർത്തനസംഘാടണശ്രമാനന്തരമായിരുന്നു എന്നത് അറിയപ്പെട്ട വസ്തുതയായിരുന്നു: പ്രകൃതി ദുരന്തവും, ആദ്യത്തെ അദ്യാഗതിയും, ബഹുമാനപ്പെട്ടവും.”²²

രോമിന്റെ വീഞ്ഞച്ചയുടെ മുഖ്യ ഘടകം ആദ്യത്തെ അദ്യാഗതി ആയിരുന്നുവെന്ന് കരുതിയ സിംഗളും ആറ്റ് ഫാൾ ഓഫ് ദ രോമൻ എംപാറാർ എന്ന പുസ്തകത്തിൽ ലേവകൾ, എഡേഡാൾ ജിപ്സസ് വിശസിച്ച് ആ വീഞ്ഞകൾ അഞ്ചു കാരണങ്ങൾ പറയുന്നു:

- ധ്യുതഗതിയിൽ വർദ്ധിച്ച ഉപേക്ഷണങ്ങൾശേ: സമുഹത്തിന്റെ അടിത്തരിയായിരുന്നു, കുടുംബത്തിന്റെ അന്തര്സും പ്രത്യാപിച്ച തുരക്കം ദീപിച്ചു.

- പുരുഷരത്തിനുവേണ്ടി സാജന്യക്രഷണത്തിനും സർക്കസിനുമായി പൊതുവജനറാവിലെ പണം ചെലവഴിച്ചു.
- സുവദ്രാഗ ഭ്രാന്തഃ: സ്വപ്നോർക്ക് ഓരോ വർഷവും കുടുതൽ കുടുതൽ ആവേശകവും മുഖ്യാധികാരിയായി തീർന്നു.
- പാസ്തവത്തിലുള്ള സെസന്റും അകത്ത് കടക്കുവോൾ അവർ യുഖ്യാപകരണങ്ങൾ പണിയുകയായിരുന്നു; ജനങ്ങൾ അദ്ദോഹതിയി ലായരുന്നപ്പോഴാണിൽ.
- മതത്തിന്റെ ജീർഘ്യത - വിശ്വാസം വരും വേഷമായി ഒരുജോ - അതിന് ജീവിതപ്പർശമില്ലാതാവുകയും ആളുകളെ നയിക്കുന്നതിനും മുന്ന റിയിക്കുന്നതിനും ശക്തിയില്ലാതാക്കുകയും ചെയ്തു.²³

സമേഴ്സ് പറഞ്ഞ രണ്ടാമത്തെ ഏജൻസിയുടെ ഉപവോയിന്റുകളായി ജിപ്പസാന്നി അഞ്ചുകാരണങ്ങൾ എടുക്കാവുന്നതാണ്.

നാം വെളിപ്പാട് പുസ്തക പഠനം തുടരുവോൾ ഇത് വസ്തുതകൾ ഓർമ്മിക്കുക. പുസ്തകത്തിലെ ആലകാരിക്കര വരുന്ന സമയാസമയങ്ങളിൽ നാം അപദേശ കാണും.

ചിഹ്നങ്ങൾ വെളിപ്പാടിന് പ്രത്യേകതയുള്ളതാണ്

വെളിപ്പാട് പുസ്തകത്തിലെ ചില ചിഹ്നങ്ങൾക്ക് പ്രത്യേകതയുണ്ട്. അവ പഴയനിയമത്തിലോ, അപോകാലിപ്പറ്റിക് സാഹിത്യത്തിലോ, അല്ലെങ്കിൽ അന്നത്തെ ചരിത്ര രേഖകളിലോ കാണുന്നില്ല. ഉദാഹരണങ്ങളിൽ പെടുന്നതാണ്, കഴിഞ്ഞ പാഠത്തിന്റെ ആരംഭത്തിൽ പറഞ്ഞ ഭയാനകമായ ചുമന മഹാ സർപ്പവും സർപ്പത്തിന്റെ മുസിൽ നിൽക്കുന്ന സ്ത്രീയും (അഖ്യായം 12). ആ പ്രത്യേകതയുള്ള ചിഹ്നങ്ങൾ പറയുന്നതിനുപകരം, വേദഭാഗത്തിൽ അവ ഓരോനും വരുവോൾ നാം അത് പറിക്കും. ചില ചിഹ്നങ്ങളെ വേദഭാഗത്തു തന്നെ വിവരിക്കുന്നുണ്ട് (12:9 നോക്കുക). ശേഷിച്ചവ നാം സന്ദർഭമുന്നശ്രദ്ധിച്ചും വെളിപ്പാടിലെ മൊത്തം സന്ദേശപ്രകാരവും വ്യാവ്യാനിക്കുന്നതാണ്.

ഉപസനഹാരം

വെളിപ്പാട് പുസ്തകത്തിലെ അടിസ്ഥാനപരമായ നാലുവിധത്തിലുള്ള ചിഹ്നങ്ങളെ കുറിച്ചുള്ള പഠനം നാം ഇതോടുകൂടി അവസാനിപ്പിക്കുകയാണ്: (1) ആലകാരികമായി ഉപയോഗിച്ച സംഖ്യകൾ, (2) പഴയനിയമത്തിൽ നിന്നുള്ള ചിഹ്നങ്ങൾ, (3) ചരിത്രപശ്ചാത്യത്തെത്തു ആസ്പദമാക്കിയുള്ള ചിഹ്നങ്ങൾ, (4) വെളിപ്പാട് പുസ്തകത്തിലെ പ്രത്യേകമായ ചിഹ്നങ്ങൾ.

മറ്റൊരു തരത്തിലുള്ള ചിഹ്നങ്ങളും വെളിപ്പാട് പുസ്തകത്തിലുണ്ടെന്ന് മുൻപ് താന്ന പറഞ്ഞുവല്ലോ. ഉദാഹരണമായി, നിരങ്ങൾ ആലകാരികമായി ഉപയോഗിച്ചിട്ടുണ്ട്:

അപോകാലിപ്പറ്റിക് സാഹിത്യത്തിൽ സാധാരണ ഉപയോഗിച്ചിട്ടുള്ള നിന്മാണ് വെളുപ്പ്, അത് വിജയത്തെ സുചിപ്പിക്കുന്നു ... യുദ്ധത്തെ അല്ലെങ്കിൽ പോരാട്ടത്തെ സുചിപ്പിക്കുന്നതാണ് പലപ്പോഴും ചുമ്പ്. എന്നിരുന്നേയെങ്കിലും കുറവിനെ സുചിപ്പിക്കുന്നതാണ് കറുപ്പ്, ക്ഷമകാലത്ത് ഭക്ഷണകുറവ്, അല്ലെങ്കിൽ സാംക്രമികരോഗത്താലോ,

വെളിപ്പാടിലെ പുതിയനിയമ ചിഹ്നങ്ങളും നാ കാണും. വെളിപ്പാട് പുസ്തകം എഴുതിയപ്പോഴേക്ക്, ഏതാനും പുതിയനിയമപുസ്തകങ്ങൾ ദശാബ്ദങ്ങളായി വിതരണം ചെയ്തുകൊണ്ടിരുന്നു. മികച്ച ക്രിസ്ത്യാനി കർക്കും “ക്രിസ്തു എന്ന നിർദ്ദേശമായ കുണ്ഠാടും” (1 പത്രാന്ത് 1:19), അബൈഹാമിന്റെ ആര്ഥിക സന്തതിയായ സഭയും പരിചയമായി കഴിഞ്ഞിരുന്നു (ഗലാത്യർ 3:7).²⁵ വേദഭാഗത്ത് മറ്റൊവനകൾ കാണുന്നോൾ നമുക്ക് അത് ചർച്ച ചെയ്യാം. ഇപ്പോൾ ഈ നാലു തരം ചിഹ്നങ്ങളെ കുറിച്ച് അറിഞ്ഞാൽ മതിയാകും.

விஶவாங்மையைக் குறிப்பு அலோபிப்பு விஷமிகருத் தீவன், ஏற்கனவே கூட ஓர்ப்பிக்கொடு! மளிப்பு, தாசெ கொடுத்திடுதல் சோந்துவதை வருவேயாற், பாலாகாத்தில் அதினே உற்றுவதை அடியால்பூட்டுத்துக். நினைவு ஓர்முகேளை பியான வஸ்துதகாச் சுதானினுடைய லலிகரு.

நினைவு ஒப்போடாலாப்பமுள்ளதா? நினைவு ஒப்போடும் பங்கதில் தனி முறையிற் - வெளிப்புக் பூஸ்தகம் - மனസிலுக்கிள்ளுக்கருதானா? அதை என யைகிட நிராசமேட்டுத். தலையுயர்த்துக. நினைவு நெருப்பாயிறிக்கூன்று! அதுமுவமாயி நமுக்க ஒரு பார்த் கூடுதலாகவும், அதினுடைய சேஷன் நால் வெளிப்புக் கோராக்கிள்ளுக்க பிரபோகிக்கூடு!

കുറിപ്പുകൾ

“സീസർ” എന്ന് ലെസർ പിഗ്രേഷൻ എന്ന രീതിയിൽ ഉപയോഗിച്ചിട്ടുണ്ട്, മുന്നാൽ ബൈബിളിൽ അത് ചടക്കവർത്തിക്ക് മാത്രമെ ഉപയോഗിച്ചിട്ടുള്ളൂ. ⁷ബി. സി. 31 ലാൻ ഒക്കെവിയൻ്റെ വാഴ്ച്ച തുടങ്ങിയതെന്നാണ് ചിലർ കരുതുന്നത്. ⁸കൊയ്യേ അർത്ഥം “സാധാരണ” എന്നാണ്, സാധാരണക്കാരന്റെ ഭാഷയായിരുന്നു കൊയ്യേ ശ്രീക്ക്. ⁹അത് സാമാജികമായി മുന്നോടിയായിരുന്നു അത്. ¹⁰ബെജിപ്പുട്ട് 13 ലെത്തുഞ്ചോൾ ഈ ഏതിഹ്യത്തെ കുറിച്ചു ചുരുക്കമായി നാം നോക്കും.

¹¹അവന്റെ സഖോദരനായ ഡൊമീഷ്യനാണ്, അവൻ വിഷം കൊടുത്തതെന്ന് ചിലർ സാശയിക്കുന്നു. ¹²ഡൊമീഷ്യൻ വാഴ്ചയുടെ ചുരുക്കം കാണുവാൻ, വില്യം ബാർക്ക്സ്ട്രൂട്ട്, ദ റിവലേഷൻ ഓഫ് ജോൺ, വാല്യം, 2, റിവ. എഡി., ദ ഡെയ്ലി സ്റ്റൂഡി ബൈബിൾ സീരിസ് (പിലർക്കേഡ്: ബെന്ന് മിനിസ്റ്റ് പ്രസ്, 1976), 139-41. ¹³ഈ പാഠത്തിൽ തന്നെയുള്ള രോമാ സാമാജികത്തിന്റെ ഭൂപടം നോക്കുക. ¹⁴അരോ ടൗൺലൂപം ആരാധന നിർവ്വുസമാക്കിയിരുന്ന ഉദ്യോഗവുമുതൽ അറിയപ്പെട്ടിരുന്നത് പ്രവർദ്ധക്ക് എന്നായിരുന്നു. ഓരോ ടൗൺലോപ്പം കീഴുദോംഗമ്പരായിരുന്നു രാജാവിന്റെ ബിംബം ഉടനാക്കി ഓണിയ മതത്തെ ഫോൺസാഹിപ്പിച്ചിരുന്നത്, അവരെ കോൺസിലിയ എന്നാണ് വിളിച്ചിരുന്നത്. ¹⁵ഹൃഗോ മെകോഡിൾ, ദ റോയൽ റൂട്ട് ഓഫ് റിവലേഷൻ (നാഷിലേ: 20 ത് സെഞ്ച്യൂറി ക്രിസ്ത്യൻ, 1976), 13. യാഗവീംത്തിൽ അല്പപു സുഗമ്യദ്രവ്യിടുന്നത് അയാൾ ക്രിസ്ത്യാനി ആണോ എന്ന് പരിക്ഷിക്കുന്നതിനായിരുന്നു (വിശ്വസ്തരായ ക്രിസ്ത്യാനികൾ അതു ചെയ്യുമായിരുന്നില്ല). ഈ പരിശോധന തന്റെ മെന്നത്തെ ഡൊമീഷ്യനായിരുന്നു. ¹⁶അവൻ എന്തുകൊണ്ട് ചെയ്തില്ല എന്നതിന് നോക്കുക, 1 കൊറിന്തുർ 8:5, 6; എഹമസ്യർ 5:4, 5; പ്രബൃത്തികൾ 4:12. സുഗമ്യദ്രവ്യം തീയിലിട്ടുനാവരുമായുള്ള കുടുംബം ഇടവകകൾ പിന്നവലിച്ചിരുന്നു. ¹⁷എസ്. ആകസ്, “രോമൻ എംപയർ,” ദ ഇൻഡോ ഷണ്ടർ സ്റ്റാൻഡേഡിൾ ബൈബിൾ എൻസൈക്ലോപീഡിയ, ഐന. എഡി. ജെയിംസ് ഓർ (ശാന്ത് റാഫ്ലിസ്, മെക്ക്.: ഡബ്ല്യൂയു. എം. ബി. എഡ്മാൻസ് പബ്ലിഷിങ്സ് കമ്പനി, 1960), 4:2598-99. ¹⁸ഇബിഡ് 4:2598. ¹⁹നാം പുസ്തകം പരിക്കുണ്ടാൻ ചിത്രപ ശ്രാത്തലം ഓർമ്മിക്കുക. ചില ചർത്തപരമായ അലക്കാരത്തെ മുൻകൂട്ടി നിങ്ങൾക്ക് ചിന്തിക്കണമെന്ന് തോന്നുന്നുവെങ്കിൽ, 13:1-10 വരെയുള്ള ഭാഗത്ത് ഡൊമീഷ്യനെ കടൽ ജനുവായി താരതമ്യം ചെയ്തിരിക്കുന്നത് നോക്കുക (കൂടാതെ പാ. 14, 15 നോക്കുക). 18:11-13 വരെയുള്ള ഭാഗത്ത് പരിയുന്നതു, ക്ലൗഡിയസിന്റെ കാലത്തെ വ്യാവസായികപുരോഗതിയുമായി താരതമ്യം ചെയ്യുക. 17:10, 11 ലെ സക്കീർണ്ണ പ്രസ്താവനകളും മറുവശത്ത് എല്ലാ ചടക്കവർത്തിമാരുടെ പട്ടികയും തയ്യാറാക്കുക. ²⁰ഈ പാംപലതയിലേത് അധികവും എടുത്തിട്ടുള്ളത് എൻ. ആകസിന്റെ, “രോമൻ എംപയർ ആന്റ് ക്രിസ്ത്യാനിറ്റി” ഇൻ ഇൻഡോഷണൽ സ്റ്റാൻഡേഡിൾ ബൈബിൾ എൻസൈക്ലോപീഡിയ, എഡി. ജെയിംസ് ഓർ (ശാന്ത് റാഫ്ലിസ് മെക്ക്.: ഡബ്ല്യൂയു. എം. ബി. എഡ്മാൻസ് പബ്ലിഷിങ്സ് കമ്പനി, 1960), 4:2598-611. ഈ വിഷയത്തെ കുറിച്ചു കൂടുതൽ പഠനത്തിന് നോക്കുക, ഒ സമേച്ചസിന്റെ വർത്തി ഇംഗ്ലീഷ് ദ ലാൻ (നാഷിലേ എംബാർഡ് അഷ്യൂറൻസ് പ്രസ്, 1951), 87-88.

²¹ഗോഡാലിയർ മർട്ടിമീസിയ എൻസൈക്ലോപീഡിയ (1995), എസ്.വി. “പ അർത്ഥിയ്,” ബൈബിൾചുഡ് എൻ. ഗ്രാഫേ. ²²അ സമേച്ചസിന്റെ വർത്തി ഇംഗ്ലീഷ് ദ ലാൻ (നാഷിലേ ഭേജായ്മാൻ പ്രസ്, 1951), 43. ²³ഇംഗ്ലീഷ്രിക്കുന്നത് പോൾ ലീ ടാനിന്റെ, എൻസൈക്ലോപീഡിയ ഓഫ് 7,700 ഇല്ലാസ്റ്ററേഷൻസ്: സൈൻസ് ഓഫ് ദ എടംസ് (റോക്കിലേ എംബാർഡ് അഷ്യൂറൻസ് പ്രസ്, 1979), 250. ²⁴ജെയിംസ്

എ. എവേഡീസ്, റാവലപ്പേഷൻ ഫോർ ടുഡേ (നാഷിലേ: അമൃതാധൻ പ്രസ്, 1989), 25. ²⁵അംഗൾ ദാൾ കോൺക്രോഴ്സ് എന വില്യും ഹെറ്റിക്സണ്റ് പുസ്തകത്തിൽ വെളിപ്പാട് പുസ്തകത്തിലെ പുതിയനിയമ വാക്കുങ്ങൾ പലതും ലിറ്റ് ചെയ്തിട്ടുണ്ട് (ശാന്തീ രാധികൻ, മെക്ക.: ബേക്കർ ബുക്ക് ഹൗസ്, 1954), 61.

പുനരവലോകനത്തിനും ചർച്ചക്കുമുള്ള ചോദ്യങ്ങൾ

1. നാവ് തരത്തിലുള്ള ചിഹ്നങ്ങൾ എവ?
2. വെളിപ്പാട് പുസ്തകത്തിൽ പഴയനിയമവാക്യങ്ങൾ ഉപയോഗിച്ചിൽക്കുന്നത് താരതമ്യം ചെയ്യുവോൾ “പിണയൽ” നോക്കണം.
3. എന്നാണ് “പിണയൽ” കൊണ്ട് ലേവകൻ ഉദ്ദേശിക്കുന്നത്? അത് സൂചിപ്പിക്കു നന്ത്?
4. രോമാ സാമാജ്യം കണ്ണുപിടിച്ചത് ആർ?
5. ആദ്യ രോമൻ ചക്രവർത്തി ആരായിരുന്നു?
6. എത്ര കൈസരിനെന്നാണ് പഞ്ചാംഗ് അഭ്യം ചൊല്ലിയത്?
7. നീറോ മതിചുശ്ചേഷം എന്ത് എത്തിഹ്യമാണ് കെട്ടിച്ചുമച്ചത്?
8. എത്ര ചക്രവർത്തിയാണ് യെരുശലേം നശിപ്പിച്ചത് (അവൻ ചക്രവർത്തി ആകുന്നതിന് മുൻപ്)?
9. ടെട്ടസിന്റെ വാഴ്ചക്കാലത്ത് എന്ത് പ്രകൃതി ദുരന്തമാണുണ്ടായത്?
10. സാമാജ്യ - തിലുടനീളം സംഘടിതമായി ക്രിസ്ത്യാനികളെ ഉപദേശിക്കുവാൻ ആരംഭിച്ചത് എത്ര കൈസരാണ്?
11. ഒരാൾ ക്രിസ്ത്യാനിയാണോ അല്ലയോ എന്നറിയുന്നതിന് എന്ത് (ഡോമീഷ്യൻ എർപ്പേടുത്തിയത്) പരിശോധനയാണ് നടത്തിയത്?
12. എത്തല്ലാം അഞ്ചുവിധത്തിലാണ് ക്രിസ്ത്യാനികളെ ഉപദേശിച്ചതായി പാഠത്തിൽ പറയുന്നത്?

